Рік III. Львів, 16. червня 1929. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 25

ПРАВДА

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.
„ПРАВДА“
Львів, вул. Кльоновича ч. 8. II. пов.
Телефон 4—48,

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 10 зол. Піврічно 5 зол. Чвертьрічно 2 зол. 50 сот. Місячно 1 зол
За кордоном: Річно 2 амер. доляри або їх рівновартість.
Поодиноке число коштує 20 сот.

Вискочив з літака і вратувався

В Кракові в часі пробного лету попав військовий літак у воздушний вир і зі значної висоти впав на залізничний шлях та розторощився. Летун капітан Павліковскі не стратив в часі катастрофи голови і підчас спадання літака вискочив з нього та при помочі легкопаду спустився легко на землю.

ВИБУХ ВУЛЬКАНУ

Вулькан Везувій, у полудневій Італії, що дотепер дрімав, передількома днями пробудився й розпочав свою руїнну діяльність. З внутрішного його кратеру добувається велика маса розтопленої ляви. Ріки ляви пливуть у низ та грозять руїною лежачим у стіп Безувія місцевостям. Люди втікають із загрожених околиць. На знимці бачимо окружений хмарами диму й сірчаної пари вершок Везувія.

Зміна уряду в Анґлії

В Анґлії наступила зміна уряду. Поручення утворити новий уряд одержав знаний анґлійський політик Мек дональд. Члени новозложеного уряду прибули дня 9. червня до королівської палати в Льондоні, щоби дістати урядові печатки. Тогож дня відбулося перше засідання нового кабінету. Мек Дональд проголосив програму свойого уряду. В ній сказано: Мусимо працювати для справи мира, промислу й закордонних взаємин. Сумніваюся, чи до року осягнемо успіх. Та мусимо старатися, щоби все, що маємо зробити, було зроблене як найскорше. Також заповів Мек Дональд, що мимо того що не є він міністром закордонних справ, на найблизшу сесію Ради Ліґи Народів сам вибереться до Женеви.

В міжчасі відбулися вибори до анґлійського парляменту. Тим разом зросли впливи анґлійської трудової т. зв. Лейбур-партії. Однак що до числа мандатів переважаючої більшости не має вона в теперішнім парляменті.

——о——

Самоходова катастрофа

Під Замостем у Польщі їхало великим самоходом кількох польських старшин враз з жінками. В дорозі самохід зачіпив за телеґрафічний стовп, а всі їдучі випали на гостинець. Жінка капітана Думілька вбилася на місці, 5 осіб віднесло тяжкі рани, а кілька лекші.

Як принявся большевизм в Росії й на Україні

Щоб яканебудь хороба опанувала чоловіка, мусить його тіло вже передтим бути податним до цеї недуги. Що большевизм принявся якраз в Росії, а не деінде, є наслідком сего, що московський цар-самодержець держав міліони людей у кромішній темноті. Мужик міг їсти, робити та спати — але горе, якщоб поважився він думати та бажати стати рівнож чоловіком! Ясновельможне панство та всякі дідичі уживали на весь рот роскоший світа, їздили по цілім світі, задивляли чужинців своїми богатствами та освітою тоді, як мужичок не знав ні читати ні писати. Треба однак дати свідоцтво правді, що тамошній нарід о много краще стояв під оглядом матеріяльним. Релігійність в народі була лиш поверховна: нарід на перший погляд на кождім кроці хрестився та бив поклони, але поза тим ні чи-чирк! Душа народа остала майже поганською. Рівнож сумно представлявся стан православної московської церкви. Її золотоверхі пишні собори та священство було мертве в своїй заскорузлости. Вищу богословську освіту мали лиш нечисленні одиниці. Всі сільські батюшки мало що ріжнились освітою та огладою від своїх вірних. Се було причиною, що того рода духовенство не могло мати впливу на формовання християнського світогляду в народі. Сповнялись слова Христа, що „мертве дерево не може родити овочів“. Не краще було в урядничім та офіцерськім стані. Хабарі, неробство, розпуста, карти та піятика, се черваки, що розторощили мозок нації. Було до передвидження, що держава з такими порядками, довго не вдержиться. На ті всі вчинки впало зерно радикалізму та соціялізму. Се перещіпилося скоро на український ґрунт, а наслідки сеї соціялістично-большевицької епідемії були для нас страшні — бо через неї стратили ми свою власну державу! Длятого як большевики по Керенськім обняли владу, український нарід на загал погодився з їх правлінням. Перший клич, який большевики кинули в нарід, був: „граби — награблене!“ Рабуй чоловіче, ріж, мордуй, вбивай, пали, розкидай все, щоб по світу не пахло „буржуйським“ духом! Одним словом — що тепер вкрадеш буде твоє, ти собі лиш відбираєш то, що пани твоїм батькам зрабували. В тій історичній хвилі головно російський нарід в неодному переборщив. Взяв панську землю — гаразд, але навіщо по звірячому понищив та попалив майже всі панські двори та

фільварки з усяким господарським знаряддям і живим та мертвим інвентарем — цего годі збагнути. В тих домівках могли міститись читальні, кооперативи, склади збіжжа та інші громадські установи, а так бездушна, темна маса все поруйновала без хісна для народньої справи. Ті революційні роковини були сумним іспитом нашої політичної зрілости. Опянілі грабіжами та легкими здобутками мужики думали, що большевики-спасителі відчинили безробітним рабам стежки в рай, але не так склалось, як бажалось. Як хитрий жидовин — большевицький комісар здобув владу над хрещеним народом, заговорив так, що хлопам нагло стерпла шкіра. „Слиш хахол, земля твоїх прадідів і та свіжо заграблена, вона не твоя, а казьонна — державна! Ти на тій землиці лише наймитом, живим інвентарем жидівських комісарів і від цеї землі чотири рази на рік будеш платити чинш“.

І відчинились очі людям, але вже було за пізно. На численні українські повстання, жидовин — більшовицький комісар відповів розстрілами, тюрмою, шибеницями та паленням українських сіл. Щойно за кілька літ крівавих сутичок все утихло; по словам Шевченка „все мовчить, бо благоденствує...“

Але наука не пішла в ліс. Сьогодня український мужик мовчки затискає твердий пястук, та нетерпливо жде хвилі, щоб скинути зі себе страшне ярмо комісарів.

Присилайте передплату!

Зі світа

Голод у совітах.

Не тільки хліба, але й мяса нема по радянських містах. Люде уставляються в чергу вже від 3-ої год. рано й лише для перших його вистарчає. Подібно діється і з городовиною. Ціни ростуть з дня на день і трудно її дістати. Часописи нарікають на кооперативи, що вони піднесли ціни на більше як о 100 процент, а за ними пішли приватні крамниці. Для реквізицій хліба від селян потворено збіжеві комітети з сільської бідноти. Ці комітети прямо граблять селян і забирають все збіжжа. На Україні ці комітети декуди награбили тільки збіжжа, що вистарчить до нових жнив. Врожаї на Україні добрі і надіються богатих жнив.

Новий президент Греції.

З Атен доносять, що президентом грецької республики вибрано 259 голосами проти 8-ох Кондуріотиса.

Спека в Нюйорку.

В Нюйорку страшна спека. 5 осіб вмерло на вулицях, 14 осіб, котрі брали соняшну купіль, важко попарилося. Температура сягає 40 степенів.

Китайці арештували радянських достойників.

З Шангаю доносять, що китайські власти арештували радянського ґенерального консуля в Мукдені, віцеконсуля в Харбіні й директора східно-китайської залізниці.

Золота валюта в Чехословаччині.

Чехословацький уряд виготовив проєкт закону про введення золотої валюти в Чехословаччині. Проєкт цей буде предметом нарад найблизшого засідання ради міністрів. По всякій імовірности проєкт цей увийде в життя вже цеї осени.

Зірвання дипльоматичних взаємин між Китаєм і Рад. Союзом.

З Шангаю доносять, що міністр заграничних справ Китаю приказав дипльоматичному представникови китайського уряду в Москві, щоби він враз з цілим персоналом посольства виїхав негайно з Рад. Союзу.

Вилив Волги.

Зі Саратова доносять, що вилив долішнього бігу Волги прибрав жахливі розміри. В републиці надволжанських німців місто Маркштадт зовсім залите. В калмуцькому окрузі шаліюча буря знищила всі засіви. Води прибуває що раз більше.

Сесія Ради Союзу Народів у Мадриті.

Німецька делеґація на сесію Ради Союзу Народів виїхала вже до Мадриту, де саме відбудеться біжуче засідання Ради. Японський амбасадор в Парижі Адатчі виїхав на засідання Ради. З рамени Польщі виїхав на це засідання міністр Залєскі.

ІВАН ВАЗОВ.

Велко на війні

Коли його покликали до війська, сховався на стриху в соломі, а старий батько пішов у місто просити в уряді, щоб не взяли Велка [1]), бо він одинак, бо нема кому пасти волів і засіяти озимину. Остала дома тільки стара мати, щоби відправити цих, що будуть питати за Велком, щоб ішов у місто, бо він запасний. Хай візьме зі собою кріс — сказав їй кметь (війт).

— Велка нема дома, синку.

— Бабо Відо, а може Велко скрився? — питають запасники, що переходять біля фіртки.

— Ні, синку, деж малаб я його скрити? Від передучора десь задівся... Чейж він не ледащо, знаєте його?

Та ось надходить Іван Морисвина, командант запасників, зоружений від ніг до голови. Це страшна людина, всі в селі дрожать перед ним.

— Бабусю, коли Велко не зголоситься до завтра рано перед нашим відходом, дам йому сто київ, коли тільки зловлю його. Затями собі добре.

— Та щож бо ви мене вбийте, коли найдете його, він не ледащо, чиж не знаєш? Щож він винен? — бурмоче стривожена Віда, про Велка думаючи, що сидить на підрі.

— Сто київ деренєвих! Ні однісінького меньше — сказав іще Йван та відійшов.

А Велко дріжав мов у пропасниці та глядів за ним крізь отвір, що зробив у стрісі. Він чув обіцянку страшного Морисвини й іще більше злякався. Засунувся в кут стриху, заліз у солому, закопався в ній по шию. І так остав до вечера.

*

На другий день рано глядить крізь щілину: на майдані сила запасників, усі з його чети, всі веселі, в однострояхт, а на їх шапках, закосичених осінними квітками, блищать у сонці золоті левики,[2]) в руках держать гильки букшпана, закосичили ним і кріси. Ладунки, нанизані як коралики, схрещуються їм на грудях. А як до лиця їм із бляшаними полевими пляшками, що висять при боці. Сонце в них відсвічується.

Настала тишина, запасники станули лавою напроти їх хати.

Прийшов із коршми Іван Морисвина, в високій, як комин шапці, в яку застромив якесь біле перо. Станув перед лавою, говорив щось до них, дав знак рукою, вони рушили з місця поважом, рівно, в ладі, а він попереду. Поза ними гурти цих, що пращали своїх. Залунала пісня грімка та згучна. Велко слухав, не міг налюбоватися піснею. А пісня наповняла все село, небо, ліси. Відійшли, зникли, від часу до часу вітер доносив йому згуки пісні, що розпливалася в повітрі. Війна це щось гарного! В грудях дурного Велка задріжало серце. Глянув на себе... ввесь запорошений, обліплений соломою та павутинням, кругом нього задуха, темрява, мишачки, сям і там продістається щілинами соняшне проміння, мов крадене. А там — широкі поля, небо ясне, чисте, сонце світить, ріка в долині журчить, птички літають свобідно, а його товариші йдуть походом зеленими полями та співають.

Не довго думаючи, Велко зісунувся отвором зі стриху в кімнату, хопив зі стіни кріс, перейшов оборою, попестив перістого вола, поцілував його в зірчате чоло, перескочив пліт, щоб мати не побачила його й пігнав у поле, нечеб хто гнався за ним.

Запасники йдуть і співають. Їх байонети блискотять у сонці мов лискавиці, прапор їх має мов вѐлика птиця простертими крильми. Сам Іван Морисвина йде по переду, від часу до часу обертається, командує й знову йде великими кроками в своїй великій шапці.

Коли Велко дігнав їх, пісня втихла, ряди розбилися, всі стали кричати, бо по приході Велка мали кого вчепитися.

— Папурчик, Папурчик! Як ся ма-

[1]) Велко болгарське ймення, сербське Вук, у нас не вживане, по українськи: Вовк.

[2]) лев, герб Болгарії.

ІВАН ГЛАДИЛОВИЧ.

Працюючі й держава.

ЗМІСТ: **Чи держава має також зобовязання відносно бідних і працюючих? — Чому? — Ріжні роди праці. — Для загального добра. — Які повинні бути закони? — Страйки. — Праця жінок і дітей.**

Не тільки багаті люде мають певні обовязки відносно працюючих і бідних — вчить Св. Отець Лев XIII. у своїй енцикліці „про робітниче питання". Ті обовязки належать також і до держави, котра по своїй природі як найвища опікунка всіх замешкуючих в ній громадян, повинна і навіть мусить дбати про потреби працюючих і бідних людей. Бо коли держава не сповняє сего свого дуже важного завдання, то вона нарушує закон справедливости і через те сама собі копає гріб. Держава, котра не журиться про долю працюючих і не допильновує сего щоб кождому було віддане те, що йому справедливо належиться — така держава не може вдержатися і вона мусить упасти.

Всі горожане без виїмку працюють над витворенням загальних дібр, отже хлібороби витворюють хліб, ремісники ріжні предмети й знаряди, купці товар, інтеліґенти духові цінности як науку, мистецтво, культуру й т. д. Всі вони трудяться не виключно для себе, але й для загалу, для народу, котрий відтак відповідно повинен поділитися тими загальними добрами, витвореними через багато людей.

Правда, треба відразу зазначити, що не всі люде в однаковій мірі працюють над витворенням (випродукуванням) багацтв. Одні працюють тяжше, другі легше. Одні працюють фізично (руками), другі духово (умом), одні, як напр. політики, судії, урядники, військові, учителі й священики, працюють більше й безпосередно для загального добра, інші як пр. ремісники, купці, хлібороби, робітники на фабриках, приносять у меншій мірі услуги державі, бо вони тільки посередно працюють для загального добра. Але остаточно ми ніколи не можемо уявити собі праці одних без праці других. Перше й друге є конечно потрібне і зовсім природне так, як взагалі природним є поділ людей на ріжні горожанські стани, бо суспільність людська (себто спільне пожиття людей) інакше немислима.

Законодавці, учителі й ті, що правлять державою мають своїм завданням облекшувати й удосконалювати життя людей. Але для самого істнування (прожиття) людей є необхідні матеріяльні добра: їжа, одежа, хати й т. д. Праця робітників, праця на ріллі й на фабриці є одиноким жерелом прожитку людей і тому справедливість вимагає, щоби держава дбала про потреби сих людей, котрі виконують, що так скажемо, ту найзвичайнішу чорну роботу.

Держава одержує владу від Бога й тому вона обовязана дбати про добро всього населення. Длятого вона повинна всіма силами приналежної їй влади протиставитися й безоглядній та захланній експльоатації (використовуванню) працюючих робітників їх працедавцями й нарушуванням загального порядку й мира через страйки робітників. Одначе, захищаючи **інтереси всіх людей, станів і суспільних класів, держава в першу чергу обовязана дбати про слабих й бідняків, маючи на увазі те, що богаті забезпечені своїм маєтковим положенням менше потрібують державної помочі ніж бідняки-чорноробочі.**

Закони краю повинні являтися обороною й забезпеченням приватної власности й повинні здержувати апетити захланних людей на насильну грабіж чужого майна. Дуже часто трапляється, що за довга або за тяжка праця та дуже скупа заплата дає робітникам причину солідарно усуватися від праці (страйки), до якої зобовязалися. Таким випадкам повинна держава запобігати наперед через повагу своїх законів та завчасу усувати ті причини, з яких повстають звичайно спори між працедавцями й робітниками. Бо страйки, що дуже часто допроваджують до насильств і заворушень шкодять не тільки працедавцям, але також робітникам і цілій суспільности.

Держава обовязана дбати про душі робітників, про забезпечення їм відпочинку в свята. Час праці повинен бути унормований (упорядкований) законом, відповідно до сили й здоровля робітника та роду праці. Ходить про те, щоб робітник не виснажував через надмірну працю своїх тілесних і духових сил.

Таксамо, коли йде річ про працю жінок і дітей, то держава повинна дбати про те, щоб діти й жінки лиш частинно й то лиш тоді, коли вони осягнуть достаточний степень духового й тілесного розвитку, були допущувані до важкої праці у фабриках.

——о——

Поширюйте „Правду"!

еш!... А то з тебе зух! Деж ти бував? — кликали одні.

— Папурчик прийшов! — верещали другі. — Теперечки вже нічого не боїмося. І султана візьмемо в полон: „В похід, в похід, наш Царгород"!

І всі запасники сміються та цікаво позирають на Велка Папурчика, що на ньому павутиння висить подекуди.

Велко почервонів і мовчав.

Іван Морисвина усміхнувся, та знов нахмурився й закликав гостро:

— Досить, досить цього! Чого ви так розреготалися! Славно, Велку! Походом руш!

Запасники знову рушили в ладі.

Та заки перейшли перший горб, Велка з Папурчика перезвали на „поручника".

*

Вечером станули в Филипополі. Помістили їх у нових касарнях на Голодному Полі. На другий день старшина зробив перегляд, вислухав звіту Морисвини й відійшов. Велкови сподобалося тутечки: й юшка з мясом і новий вояцький плащ і товариші й пісні й забави — все, чого душа забагне. Привик до нового життя, засвоїв собі вояцькі звичаї й мову. Нівчому не подобав на давнього Велка.

Кличуть до приказу.

— Є! — кричить на все горло й випрямовується як струна та глядить просто в очі наставника.

А інші посміхуються з нього.

— Велку — закликав Іван Морисвина, що вже був іменований старшиною — ти пришив до гори цапки льва на шапці! Дикуне якийсь!

— По приказу „ваше благороддя"[3]) і Велко глядить із пошаною на зверхника.

Що хвиля проходили нові транспорти новобранців, що їх для вправ розділювали між запасників. Велкові припало щось десятьох селян і пятьох міщан. Іван Морисвина чогось не злюбив собі одною з останніх та страшно докучав йому.

Найшов тепер нагоду, щоб зімститися.

— Велку! — кличе свойого підкомандного на бік.

Коли Велко підійшов ддо нього, він спитав вказуючи очима на новобранців, що стояли в лаві.

— Чи слухаються тебе?

— Слухаються, ваше благороддя.

— А чи бачиш цього тамечки високого?

— Бачу, ваше благороддя.

— Це якийсь собачий син, це є, розумієш?... Уважай, не позволяй йому рушитися, як не добре йде в поході, копни ногою, як не глядить прямо, дай йому в пику кулаком, не жалуй його... Дальше, щоб я побачив.

— По приказу.

Велко вернув до своїх новобранців а четар подався в місто.

Велко не зрозумів, чому четар казав йому бити тільки високого. Бож деякі з селян, справжні ведмеді при науці, а високий найкраще йде в поході по команді. Чи пан четар не помилився? Його голова не могла цього зрозуміти, та від цього часу, сам не відаючи чому, чувся несвій перед високим. Вечером Морисвина закликав його в канцелярію.

— Велку, як там іде з цим ослом!

По приказу, ваше благороддя.

— Чи спухла в нього пика?

— Зівсім ні, ваше благороддя, він слухається.

Четар наморщився.

— Слухай, ти худобино. Завтра прийду в часі вправ, щонебудь він зробить, вилаєш його при мені, бо чорти візьмуть тебе!

Велко вийшов перестрашений. Завважав, шо пан четар став гірший від часу свойого аванзу, а вкінці, хто це знає, може воно такий звичай.

На другий день рано четар прийшов на вправи з глибокою морщиною на чолі.

(Кінець буде).

——о——

[3]) До сербської війни, себто до відкликання російських оф цирів, вояки шанували старшин по російськи. Пізніше говорили: пане четарю, поручнику, сотнику й т. д.

З церковних справ

Перший публичний виступ Папи поза Ватиканом.

Підчас відвідин італійського короля в Ватикані Папа надасть йому „Ордер Христа“ а Мусолінієви ордер „Золотої Остроги“. Папа не віддасть королеви візити особисто, але заступить його в тім Кардинал Ґаспаррі. Перший публичний виступ Папи буде мав місце в часі процесії з нагоди зїзду італійських Катехитів дня 20. червня с. р. на площі св. Петра. В часі тої процесії Папа буде нести Найсв. Тайни і зі сходів храму св. Петра уділить папське торжественне благословення.

Конкордат із Румунією.

Справа конкордату Румунії з Апост. Столицею є саме тепер предметом нарад букарештанських закордонних установ. Живішу дискусію викликав артикул другий конкордату, котрим українські греко-католики на Буковині піддаються юрисдикції румунського гр.-кат. епископства, що має повстати в північнім Семигороді. Проти сеї постанови арт. 2 протестував у сенаті др. Вол. Залозецький, та домагався створення окремого епископства для греко-католиків в Румунії. Промовець вказав на непригожі комунікаційні звязки між Семигородом і Буковиною, на відмінність богослужебної мови, і т. п. Протести проти сего артикулу конкордату та домагання українців греко-католиків висловив п. сен. Залозецький також на авдієнції в апост. нунція в Букарешті. Нунцій заявив, що думка про адміністрування укр. греко-католиків вікарієм іншої національности противиться духові конкордату. Нунціятура дбатиме, щоб в греко-кат. Церкві не ведено румунізаторської політики й Українці не мають потреби лякатися денаціоналізаційного курсу, який завсігди поборює Ватикан. Вкінці апостольський нунцій обіцяв, що ніодна гр.-катол. парохія на Буковині не буде обсаджена не-українським священиком.

Лятеранський трактат.

Італійський король санкціонував з кінцем травня закон, котрий дає повну законну силу трактатови між Ватиканом і Італією. Рівночасно підписав король обі виконні постанови, що відносяться до подружого законодавства й церковних дібр. Внедовзі має бути оголошений в урядових органах звичайний обмін ратифікаційних грамот. В церемонії обміну грамот возьме участь з боку Ватикану кард. Ґаспарі, з боку Італії премєр Муссоліні.

——o——

ДАРУНОК ДЛЯ ПАПИ

Одна велика фабрика самоходів прислала Папі в ювилейнім дарі гарний самохід. На знимці бачимо Папу, як оглядає сей дарунок, з котрого буде користати при поїздках із Ватикану.

Трамаєва катастрофа.

В неділю рано на вул. Словацького подвійний транваєвий віз „1-ка“ наслідком зіпсуття гальми на скруті перехилився і впав на хідник. Дахом ударив так сильно об браму дому ч. 2., що вирвав камяні стовпи. Вози вийшли ціло, лише шиби побилися. Були поранило двох трамваєвиків й одну жінку. Віз із хідника усували 3 год.

——o——

К. К. 18

Св. Апостол Павло

— Друзі мої! Спочав я тут трохи, спочали й ви — треба нам знову в дорогу — відвідати церковні громади, на дусі покріпити їх, у вірі утвердити.

— Кудиж підемо? — питає Лука.

— Хочу я насамперед відвідати Галатію та Фригію, а потім уже Дух Святий вкаже нам дальший шлях.

І проходили насамперед Галатію та Фригію, а потім подалися в верхні сторони малої Азії, а потім у Лідію.

— Підемо в Ефез — каже Павло, а по хвилі додав — Може ще застану в Ефезі Аквілу та Прискилу. Вони там мали довше бути.

Як прибули в Ефез не застали вже Аквіли та Прискили.

— Уже з півроку, як відїхали, сказав йому один знайомий Аквіли.

Із розмови з ним довідався Павло, що він охрещений і що в Ефезі є їх що правда невеличка ще громада.

І запровадив Павла в домівку, куди вони всі сходилися.

Прислухався Павло їх розмовам тай бачив, що не згадують вони ні Христа, ні Духа святого. Тоді спитав у них:

— Чи прийняли ви Духа Святого ввірувавши?

Вони йому на це:

— І не чували ми, чи є Дух Святий.

— У щож ви хрестилися? — питає Павло.

— В Йоанове хрещення — відповіли йому.

Павло їм на це:

— Йоан хрестив хрещенням покаяння. Він проповідував людям, щоб вірували в Цього, що їде за ним, себто в Господа Ісуса Христа.

І навчав хто був Христос, про Його муки, смерть, воскресення з мертвих і вознесення на небо.

Слухали пильно Павла всі, а потім хрестилися в імя Господа Ісуса Христа. А було їх усіх дванацять.

І як поклав Павло на них руки, зійшов Дух Святий на них і стали говорити ріжними мовами та пророкувати.

Павло розпитував у них, хто хрестив їх Йоановим хрехенням.

— Хрестив нас Жидовим Аполос, родом із Олександрії — відповіли Павлові, що зайшов був перед роком в Ефез. Він знаменитий бесідник і сильний у писаннях.

— А де він? — спитав Павло, маючи на думці й його освідомити в Христовій вірі.

— Його тепер нема. Виїхав із наметником Аквілою в Коринт.

— Ну, як він із Аквілою — подумав Павло — то вже Аквіла й Прискила освідомлять його.

Три місяці навчав там Павло в школі. Хоч знав, що між цими, що приходили в школу було багато таких, що ненавиділи християн, сміливо й відважно промовляв до зібраних, заводив розмови та доказував із Святого Письма про Царство Боже.

І були такі, що слухали пильно його наук. Та були й такі, що злословили шлях Господній перед народом і ріжними способами баламутили нарід.

Бачить це Павло тай каже до Луки:

— Не добре воно впускати вовків у стадо овець, а ще небезпечніше, коли вовки овечі шкіри вдягають на себе й цим баламутять нарід.

— Щож тут вдієм? — каже Лука. — Нема на це ради! Нема ні сили ні способу заборонити невірним баламутити нарід...

— Сили в нас на це нема, правда, та спосіб найдеться. Що роблять, щоб забезпечитися від прокази? Ти, Луко, лікар, то знаєш.

— Відділюють прокажених від здорових і не дозволяють їм зустрічатися зі здоровими.

— Ось бачиш! І ми так зробимо. Тільки трохи навиворіть. Нема в нас можности відділити закаменілих серцем від цих, що мають серце отворене на ласку Божу, то ми відступимо від них і відлучимо учеників наших.

Наше минуле в народній поезії.

Найдавніші зразки нашої народної творчости маємо в обрядових піснях, які по нинішний день співають у нас, отже в колядках, щедрівках, веснянках і гагілках, в купальських й обжинкових піснях. Бачимо з них, як жили наші предки у передхристіянських часах, як дивилися на все, що бачили довкола себе, як толкували собі початок світа, за що уважали сонце, місяць і зорі, як уявляли собі бурю, грім і блискавиці, як пояснювали зміну зими і літа.

Неодно таке, чого не вичитаємо з книжок, з наших літописий, збірників тощо, довідаємося з пісень, дарма, що мандрували ті пісні тисячу або й більше літ від села до села, із уст до уст і в тій довгій мандрівці мусіли прецінь змінитися, мусіли по дорозі неодно згубити і неодно знайти. Найбільше таких старосвітських пісень почуємо на нашім Підгірю, де народови жилося трохи спокійнійше, бо туди не забігали так часто і не розливалися такою широкою филею чужинецькі, ворожі ватаги.

Як вслухатися добре в наші колядки та щедрівки, що їх народ на Різдво, на Маланку та на Йордан співає, то так, якби на нас давним вітром повіяло. Якби устами нашої молодіжи давно забуті наші предки з тамтого світа до нас говорили, якби хотіли своїм нащадкам оповісти й переказати, що вони колись робили, в що вірили і чого собі бажали. Велика память в нашій народній пісні.

А гагілки! Як сісти на Великдень під церковним парканом і вдивитися в той хоровід, що його дівчата кругом церкви водять та вслухатися в пісні, які вони співають, то давне минуле стає перед очима. І здається чоловікови, що то не нині, а тисячу або й більше літ тому назад, що отсе молодіж наша зібралася в зеленім гаю, над бистрою рікою і витає весну, радуючися, що вона поборола недобру студену зиму. І уявляємо собі, що вже якийсь наш давний лицар вертає з побідного походу, а дівчата вийшли йому назустріч, кидають коневи під ноги цвитучі вінки, сиплють квіти і кличуть: „Гей, воротарю, воротароньку, відчиняй скорше ворота, бо їде наш пан, везе дорогий крам, золото, оксаміти, а сам як сонце світить!“

І в наших весільних піснях попадається чимало такого, що було та мохом поросло. Згадується там про князя і про боярин, про здобування міста, щоб добути гарну королівну, про брата, що сестру чужинцеві за таляри продав. Колись воно й справді так водилось, що жінку треба собі було пірвати, купити або мечем добути. Нині мирно та дружно сидить собі на весіллю родина молодого біля родини молодої, а весільна пісня заєдно кличе:

Січи, рубай,
Сестри не дай,
Бо сестра родима
За столом, як калина.

Так само на Купала приходить до нас давна давнина з далеких, дуже далеких часів у гості й оповідає нам, як то колись під тую пору палили у нас огні, як на воду пускали вінки і з тих вінків ворожили, „чи розійдуться, чи в купі будуть жити“.

А обжинки, а вільха, а багато инших старосвітських звичаїв! Всюди якісь відгуки старих поганських часів, коли наш нарід не знав Христової віри, лиш покланявся Хорсови, Стрибогови й Перунови, коли довкола себе бачив русалок, мавок, домовиків, коли ціла природа говорила про нього шумом вітру, плюском води, жужжанням комах, коли життя було для нього одною зачарованою піснею, а пісня була життям.

Якже по широкій нашій землі стали творитися городи, як почала укріплюватися власть, як настали князі з дружинами і перебрали на себе обовязок оборонювати землю перед нападами ворогів-азіятів, тоді й пісня почала оспівувати тих героїв оборонців. Повстали в нас пісні про те, що колись було, про людий великанів надзвичайної сили і чести, котрі поборювали стоголових зміїв і всяку погань, що сунула степами на наш золотоверхий Київ. Пісні ті замандрували на північ, до московських країв і там переховалися, бо в нас прийшли козацькі пісні і за лицарями-козаками забулися колишні лицарі-богатирі. Але всеж таки російські билини, се твори наші, бо їх виспівав наш український народ, бо від них пахне нашим степом і тою кровю, що її в обороні нашої вітчини наші предки пролили. Співали у нас також про віщого Олега, про наймудрійшу з людий княгиню Ольгу і про рівноапостольного великого князя Володимира, що на Україні був, мов сонце на небі.

І не тільки співали, а й оповідали собі люди усяку всячину. В наших казках, билицях та переказах є багато такого, що походить з дуже давних, передхристіянських часів і з того про ті часи можна хоч дещо довідатися. Видно, що вже й тоді наш нарід любив пісню і казку, видно, що вспів їх утворити чимало, що мов випиванками й мережанками одежу, прибрав ними свій побут.

Колиж прийшла до нас віра Христова, коли священики почали вчити свято-

---

— Це добра думка — каже Лука — та як це зробити?

— Я вже найшов спосіб. Я маю місце, куди не заходитимуть отсі вовки в овечій шкірі, я проповідуватиму в школі Тирона. Знаєш його?

— Знаю. Він побожний і сильний словом.

— Він сам прохав мене, щоб я кинув цю школу, а навчав в його школі.

В ночі, зараз після цеї розмови, мав Павло видіння. Отворене бачив небо, а з неба сходив сам Господь Ісус Христос по промінні й поклав руки на рамена Павлові й відразу почув Павло в собі силу дивну, неземську. Господь промовив: „І духів злих і недуги проганяти будеш із людей на Мою славу.“ В цій хвилині Павло проснувся й видіння зникло — був уже світанок. Та силу цю дивну чув Павло в собі й як уже проснувся.

Про це своє видіння не говорив Павло нікому.

Рано вийшов із Лукою до міста на купно. На майдані лежав недужий, що не міг ходити ні руками рухати. Його виносили з хати, а милосердні люде кидали йому милостиню. Коли надійшли Павло й Лука, він став просити в них милостині:

— Змилуйтеся над калікою нещасним і хоч малу милостиню подайте.

Павло добув із калитки дрібний гріш і нахилився, щоб кинути його в мищину, яка лежала біля недужого й знехотя торкнувся його рамени.

І в цій хвилі почув, що сила, що її почув у собі минулої ночі, випливає з нього.

А в цій таки хвилині недужий витягнув скорчені доси руки й випростував скорчені ноги, жваво підвівся й закликав:

— Я ходжу, я здоров! Муж святий, муж великий вилічив мене доторком із недуги.

Павло чувся знесилений і сперся на рамя Луки. Лука піддержав його й промовив до народу, що збігся кругом недужого:

— Громадяне! Я лікар Лука, однак заявляю вам, що я цеї недуги лікарським способом не мігби вилічити. Це чудо. Це Господь Ісус Христос рукою апостола зробив це чудо, що недужий встав здоров.

Люде чули це й говорили між собою:

— Він жеж цей недужий уже від літ лежав ось тут на торговиці та милостиню збирав. А тепер відразу встав здоров. Великий і могутній Господь їх Ісус Христос.

— Великий Господь Ісус Христос.

Лискавкою рознеслася вістка про це чудесне вилічення недужого.

І стали приходити до Павла люде й просити, щоб ішов рятувати їх недужих. І було їх так багато, що годі було Павлові всюди явитись.

Тоді стали просити в нього деякі:

— Дай яку небудь частину одежини з себе, ми прикладемо її на недужого й воно поможе.

Та не мав Павло одежі тільки, щоб вистало для всіх, що просили її в нього. Тоді приносили до Павла одежу з недужих та рушники й прикладали до Павлового тіла. Потім цю одежу чи рушники вкладали на недужих і покидали їх недуги й злі духи виходили з одержимих.

І росла слава Павлова в Ефезі й поширялася віра Христова. Це ділялося два роки.

Тоді деякі з жидів-заклиначів думали й собі використати цей вплив Павла. І голосили, що вони теж виганяють злих духів іменем Христа Господа.

Головнож робило так сім синів жидівського архирея Скеви.

Вони сказали собі:

— Треба й нам виганяти злого духа іменем Христа. Доси то ми дурили людей і не всі вірили в нашу силу. Та тепер спробуємо виганяти в імя Христа. Як нам це вдасться, піде наша слава широко й заробіток буде добрий.

(Дальше буде).

——o——

го Письма і ширити нову науку, тоді стара, поганська віра зникла згодом.

Зникли поганські обряди й звичаї, а заховалися до нині в народнім переданню численні пісні із тих давних часів.

——o——

ДОПИСИ

КАМІНКА СТР. — (Марійський Тиждень). День 30. мая станеться памятним днем для камінецьких дітей. В днях 25/V і 1/VI діти тут. всенародних шкіл належачі до Марійського Союза, обходили Марійський Тиждень. Кілько душевних ласк випросили вони в тім тижні своїми молитвами від Матінки Божої, се хиба знає та до якої ті молитви плили, а відчують може ті, за якими ті молитви були заношені.

Тому що день 30. мая був вільний від науки, попередного дня діти члени Мар. Союза хлопці й дівчата приступили численно до спільної св. сповіди, а на другий день від год. $6^1/_2$ діти прибрані святочно стали сходитися до церкви де станули в означенім порядку. І так шпалір перед іконостасом на церкві виповнили найменші діти з лелійками в руках, у середині шпаліра держали 4 дівчатка статую Матери Божої, окружені дітьми що держали хоругви, та процесіональний хрест. Службу Божу перед Чудотворною Іконою Матері Божої відправив провідник о. катехит Давосир. В часі Служби Божої діти співали в честь Пречистої Діви Марії пісні, приняли спільно св. Причастя. По Сл. Божій виголосив о. пров. до дітей причагідну проповідь „о почитанню Преч. Діви Марії“, по якій поплила з уст дітей пісня „за всіх молишися Благая“, а потім благословення Найсв. Тайнами. На кінець відмовили діти „Ангельський привіт“ за свят. Отця, преосвященного Митрополита, за дітвору, та за всіх почитателів Небесної Цариці. Опісля перед церквою відбулася спільна фотографічна знимка, яка остане для дітей милою памяткою на ціле життя. Святом тим діти незвичайно тішилися, а не менше й їх родичі, що численно явилися на святі. Дай Боже, щоби то звеличання Цариці неба Преч. Діви, стягнуло обильні Її ласки на тих Її маленьких почитателів, та на цілу тут. парохію.

——o——

Заплачені соболі.

(Відгуки большевицького життя).

Незвичайний, за те дуже знаменний випадок лучився в Харбіні жінці одного з високих совітських урядовців Лашевича. — Лашевич займав посаду заступника директора заряду східно-китайської залізниці. Перед тим був начальником військ сибірського округа, членом „Реввоєнсовету“ (військового революційного комітету) і т. д. Як видно значна фіґура в совітській єрархії. І якраз жінці такого великого достойника лучився слідуючий випадок:

Зближається на вулиці в Харбіні якась бідно одіта жінка і доторкнувши рукою соболеву пелерину „совітської дами“ заявила рішучо: „Пелерина становить мою власність, пані мусите мені її віддати“. Це домагання було зовсім слушне, бо в китайськім Харбіні право власности є шановане. На лиці совітської дами відбилося здивовання, однак збідніла буржуйка наставала дальше: „Будьте ласкаві здійміть пелерину. Вона до мене належить, Чекісти мені її вкрали. Можу доказати, що пелерина становить мою власність. На другій стороні на всіх скірках є мої знаки“.

Зібралася товпа, прийшов поліціянт і справа скінчилася „мирно“, бо Лашевич, щоби не дійшло до скандалу, заплатив за пелерину великі гроші.

Харбінські ґазети тепер сміються, що це мабуть перший раз лучається, що „совітська дама“ носить заплачені соболі.

——o——

Данилка Сокири слово щире

„От, журба тай тільки, куме!“ — каже кум Наум до мене. „Брав я набір все в Абрума і то в гріб мене зажене! Не чіпався він ніколи й я не думав про віддачу, а теперки своє поле за довги в Абрумка страчу! Може нажене ще й з хати...“ „Як то, куме, як то?“ — кажу. „Вже заскаржив той пейсатий! Проклинаю долю вражу!“ кум Наум мені в відповідь і зітхає бідний важко тай почав ще дальшу сповідь, аж мені вже стало тяжко: „Брав в Абрумка рум, горівку, дітям ріжний приодівок, а тепер прибрати дівку, ще як рік ввесь переднівок, то таки, мій кумцю, штука, добрі то коштує гроші, а у мене їх аж три, всім їм одяги хороші, ти хоч шкіру з себе дри, мусять бути! На музику, не підуть як будь убрані, як не хочеш в хаті крику, чи ти в стані, чи не в стані, мусиш їх по панськи вбрати, бо як ні то буря буде, хіба утікати з хати, ба не втікнеш їм нікуди! Таке то було зі мною, тай не треба вже втікати, вже над пропастю я стою, викине Абрум із хати!“ І старий Наум, мій Боже, так розплакавсь, мов дитина. — Ніхто вже тут не поможе, вже послідня бе година!“ Жаль мені такий Наума, конче треба найти раду, конче рятувати кума, та як тут думки до ладу в клопоті такім зібрати: „Тут лиш позичка поможе, треба позичку вам взяти, та не в Жида, сохрань Боже, бо цей виссе до останку і підете ви з торбами, тільки в українськім банку! Та не скрию перед вами, треба всім сказати в хаті, поки довг прийдесь платити, закинути панське плаття і ощадно дуже жити... Ба, на те мій кум зітхає, „як я то у хаті скажу — кожна зараз слези має вже готові, а я вражу вже таку бач маю вдачу, що втікаю зараз з хати, і на тім я власне трачу, бо і доньки і їх мати біжать зараз до Абрума тай беруть там, що захочуть...“ На це кажу я до кума: „То Жидови скажіть в очі, що не будете платити, ні за жінку ні за діти, так на все уже пірвете Абрумкові на вас сіти!“ „Га, хоч трохи ніби стидно, проти жінки так казати, та вже таки мушу видно тим себе порятувати.“ І пішли ми до Абрума. „На бір не давай нічого ти без мої згоди в хату, не буду платити того і ти будеш мати страту — тут при свідку заявляю“. Жид скрутився: „Ни, казати так було давно“. „Я знаю, та пропало! Те, що з хати вже набрали, заплачу тобі помало ратами, як суд присудить“... А Жид уже пейси крутить! „Ни, без суду якось буде, в суді то не мусить бути. Погодімся тут при свідку. Стали борги рахувати й погодились на послідку на місячні малі рати“... І що скажете до року, кум Наум сплатив усе, а тепер уже пів року у щадницю гріш несе. Вписався в кооперативу і не хоче вже боргів. От таке то було диво — чиж ще треба більше слів. Непотрібні й ви борги всі закиньте, раджу щиро... Це найбільші вороги наші — кажу вам.

Сокира.

——o——

КОМУНІКАТ IX.
Г. УПРАВИ МАРІЙСЬКОГО ТОВ-А М.

В справі стислих реколєкцій для молоді середних шкіл.

Виповнюючи рішення Зїзду Провідників (з 6. IX. 1927) устроюємо й у сім році стислі реколєкції для молоді середних шкіл. В сій справі подаємо до відома слідуючі подробиці:

1. **Право** до участи в реколєкціях мають учні й учениці від VI. (повакаційної) кляси ґімназійної в гору, зглядно від III-го року вчит. семінарії й аналоґічних шкіл. Також **абсольвенти(-тки)** згаданих шкіл. Вибір міста полишений до волі.

2. **Реколєкції** зорганізовані в слідуючих містах:

ДЛЯ УЧНІВ:

Львів: Дух. семінарія, Сикстуська 39 а. Духовний провідник реколєкцій: о. Др. Йос. Чепіль ЧСВВ.

Перемишль: Дух. семінарія, вул. Баштова 6. Провідник: о. Др. Йосафат Скрутень ЧСВВ.

Станиславів: Дух. семінарія, вул. Липова 13. Провідник: о. Др. Йосафат Лабай ЧСВВ.

Початок тих реколєкцій: 29. VI. вечером.

ДЛЯ УЧЕНИЦЬ:

Львів: Інститут СС. Василіянок, вул. Длуґоша 17. Провідник: о. Др. Й. Лабай ЧСВВ. — Початок реколєкцій: 13. VII. вечером.

Перемишль: Дівочий Інститут, вул. Татарська 4. Провідник: о. Др. І. Фіґоль. Початок рек.: 29. VI. вечером.

Станиславів: Інститут СС. Василіянок, вул. П. Скарги, 21. **І-ша серія: початок 29. VI.** вечером. Провідник о. Проф. Вас. Каменецький ЧСВВ. **ІІ-га серія: початок 20. VII.** Провідник: о. Др. Й. Маркевич ЧСВВ.

Реколєкції тревають повних 3 дні. Подані речинці є **означені наконечно.**

При нагоді подаємо до відома, що для академиків і абсольвентів середних шкіл організується окрема серія реколєкцій з кінцем вересня. Зголошення на цей курс приймає канцелярія Укр. Христ. Орг. Львів, вул. Кльоновича 8. Зголошуватися можна вже тепер, а точнійші умови й час подасться в часописах і окремо зголошенням.

3. **Зголошення** від учнів(-иць) і абсольвентів(-ток) — і таксу за ціле удержання приймають Всоч. ОО. Катехити. Знижена для всіх такса виносить у сім році 6 золотих, котрі складається при зголошенню. На руки ОО. Катехитів ви-

силається зі Львова „карти приняття", котрими учасники мають виказатися в реколекційнім домі. **Речинець зголошень найдальше до 20. VI.**

4. **До реколекційних** домів приймається учасників(-иць) в поданих висше днях від год. 14. — а конечно явитися в реколекційнім домі найдальше о год. 18.30. Коли реколекції зачнуться, нікого вже не прийметься. Також не може бути ніхто принятий без „карти приняття".

Приняті гурти молоді най зараз по одержанню карт приняття подадуть поїзд, котрим приїзджають (до Львова, Перемишля і Станиславова). Адресувати до Заряду реколекційних домів, (котрі подано висше).

5. В усіх осередках реколекцій є зорганізована ОПІКА для МОЛОДІ на цілий час реколекцій. Довірені особи будуть також на двірці для приняття приїзджаючих.

6. Пригадується, що конечно мати зі собою слідуючі річи: коцик, простирало, подушку, рушник, а також молитвенник і папір на записки.

Львів, 10. червня 1929.

Г. Управа Мар. Т-ва М.

—o—

Коротенькі господарські пригадки та поради

В погоду заволочуйте скошену люцерну.

Підгортайте картоплю й буряки.

Місце, де має бути зложене сіно, треба завчасу вичистити.

Вважайте завсіди на чисте доєння й добре холодження молока.

Всю молочарську посуду основно вимити та покласти, зглядно повісити дном до гори, щоб обсохло.

В годівлі дробу: основно вичистити стайні, де сидить дріб.

Кури потребують тепер тінистих місць.

В плеканні кріликів: до пійла не додавайте соли, тільки мягку поживу.

Пересилайте кріликів тільки в просторих, продувних скринках. Пересилання в мішках це мучення звірят.

Підливайте овочеві дерева й ягідні кущі гноївкою.

Безрог на пасовище не гнати скоро та не бити.

Стайні мусять бути ясні, чисті й добре провітрювані.

Тепер час садити калярїпу. Відступ рядів при саджені 40 центиметрів, а в рядах (росада від росади) 35 центиметрів.

Сіяти зимову редькву.

Коли росада вяне.

Коли нема за великої посухи, або не пошкодило за сильне гноєння, то очевидне, що пересаджена росада вяне тому, що її нищуть черваки та хроби, підїдаючи коріння. Де замітите зівялу росаду, треба землю довкола перекопати, поки не найдете шкідника. Тоді його зараз знищити. Само собою, що так не винищите ще всіх черваків, бо вони мандрують і шукають дотн дальше, поки знов не найдуть подібної поживи. Рішучу боротьбу з ними треба вести ще в осени, саме тоді глибоко перекопувати та основно вивапнити (50 кільоґрамів на 100 квадр. метрів), що нищать і всяких інших шкідників.

—o—

Геройський вчинок пятьлітного хлопця

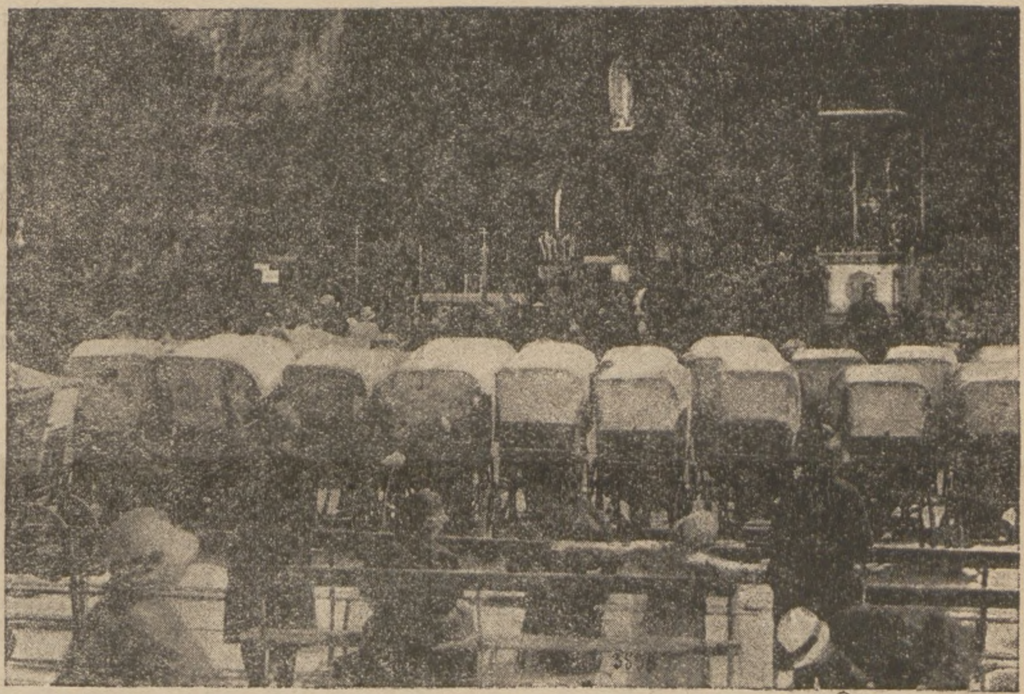
В місті Ґрац у Стирії, жила в поверховім власнім домі огородничка Зузанна Вальтер, зі своїм внуком — сиротою Насем і служницею.

Одного дня хлопчина збудився о 6. годині рано. Бабуня ще спала. Хлопчина не хотів будити її, зібрався сам, та пішов до кухні, щоби взяти від служниці снідання. Служниці не було, бо вийшла до склепу. Нараз хлопчина побачив, що вся кухня обнята вогнем, а полумінь обняла вже всю хатню обстановку. Хлопчина не хотів перелякати сплячої старенької бабуні, яка моглаби була нечайний переляк переплатити життям, вибіг з хати та закликав сусідів на поміч. За чверть години прибула вогнева сторожа й почала гасити вогонь який обняв був вже дах.

Коли вже небезпека минула, збудили стареньку бабусю та вивели в безпечне місце. Щойно тоді довідалася вона, в якій небезпеці була, та як вратував її із неї її любий пятьлітний внук.

—o—

ПЕРЕД ЧУДОТВОРНОЮ СТАТУЄЮ ПРЕЧИСТОЇ

З весною розпочалися численні проші до місцевости Люрд у полудневій Франції. З усіх сторін світа привозять там ріжних невилічимо хорих, які бажають випросити собі у Пречистої Діви ласки чудесного виздоровленя. На знимці бачимо в горі чудотворну статую Пречистої, а перед нею візочки з хорими.

Найвисший суд відкинув відклик неважности

Дня 10. і 11. червня 1929 р. відбувалася перед Найвищим Судом у Варшаві розправа Вербицького й Атаманчука, обвинувачених у вбивстві кур. Собінського. Оборона внесла була, як відомо, зажалення неважности проти присуду та відклик проти виміру кари. Відклик щодо присуду вини відкинено, себто затверджено присуд львівського суду. Щодо виміру кари, то можливо, що послідує ще зміна, бо залежить це від тайного засідання суду. Як відомо, Вербицький був присуджений на кару смерти, Атаманчук на десять літ вязниці. Боронили перед Найвищим Судом: адв. Смяровський з Варшави та д-р Шухевич і д-р Старосольский зі Львова.

—o—

Хто поширює „український" комунізм?

Львівський суд засудив жидка Цілєра на три місяці тюрми за те, що в лютім с. р. на старім Ринку брав ревну участь у комуністичнім вічу, яке відбулося під червоним прапором союзу Комуністичної молоді Західної України. Виходить із того ясно, в чиїм інтересі намагаються большевики поширювати в нас отсей ніби „український" комунізм коли найревнійші його аґітатори — се самі пейсаті „українці".

—o—

Бють безбожників

Большевицькі часописи повідомляють, що під Нижним Новгородом вибухла пожежа в поїзді, в якім їхали члени сиберійських клюбів безбожників, які їхали на безбожницький зїзд до

Москви. В огні згоріло кількадесять безбожників. Причиною пожежі був вибух бомби, яку підложено в поїзді. Подія ся свідчить про те, як ворожо відноситься совітське населення до піддержуваного большевиками протирелігійного руху.

——o——

З „Рідної Школи“

Правда про її Організаційний Відділ.

На Загальному Зїзді „Рідної Школи“ дня 20. травня 1929 р. підніс один відпоручник неслушні і тенденційні **заміти** на адресу Організаційного Відділу „Рідної Школи“. В наслідок того, що присутні на Загальному Зїзді студенти як відпоручники студентського Кружка „Рідної Школи“ ім. Петра Могили враз з частиною своїх приклонників перед вичерпанням дневного порядку опустили при співі демонстраційно салю Загального Зїзду і тим самим довели до примусового закінчення Загального Зїзду, не прийшли до голосу записані відпоручники Кружків та організаційний референт Головної Управи „Рідної Школи“ для фактичного спростовання і річевого вияснення. — Тому отсею дорогою стверджуємо:

1. Значний зріст надзвичайних датків на початку біжучого адміністраційного року, які не допустили до фінансової катастрофи „Рідної Школи“ — це діло широко розвиненої, доцільної пропаґанди Головної Управи взагалі і Організаційного Відділу з окрема та численних часописних статей з покликом о ратунок. Це доказують отсі порівнання жертв, які вплинули в трох перших місяцях 1927/28 і 1928/29 рр. до каси Головної Управи „Рідної Школи“ а саме:

Місяці:	1927/28 р.:	1928/29 р.:
вересень	7.000 37 зол.	12.429·18 зол.
жовтень	8.336·45 „	23.048·74 „
листопад	10.238·49 „	16.303·44 „

В загальному за цілий 1927/28 р. вплинуло жертв до каси Головної Управи 231.489·05 зол., а від 1. IX. 1928—30. IV. 1929 с. є. за вісім місяців 1928/29 р. вплинуло 235.418·35 зол., отже 3.959·30 зол. більше.

Зріст Кружків і членів „Рідної Школи“ представляється ось як:

Після стану	Кружків:	Членів
з дня 31. VIII. 1928	393	23.520
„ 30. IV. 1929	486	26.913

1. Що жертвенність в Америці на „Рідну Школу“ зросла — це рівнож діло службовика Організаційного Відділу як відпоручника Головної Управи „Рідної Школи“.

3. Організаційних і люстраційних поїздок не можна було переводити, в таких розмірах, як це булоб потрібно — а то ізза малого числа персоналу Організаційного Відділу (2 особи) та з причини фінансової крізи, яка не дозволяла навіть на покриття загальних учительських платень та необхідну сплату невідложних довгів головно в Касі Хорих та Пенсійному Інституті.

В загальному Організаційний Відділ обходиться досі розмірно невеликими коштами в порівнанні до других інституцій, які на організаційні і пропаґандистичні цілі можуть призначувати відносно більші квоти. І так н. пр. прелімінар „Ревізійного Союза Українських Кооператив“ за час від 1/1.—30/6 1929 р. на загальну прелімінуваиу квоту 358.075 зол. призначує на организацію і пропаґанду 288.797·71 зол. (33 прц.).

Головна Управа „Рідної Школи“ цього не в стані зробити і тому за 1927/28 р. на загальну квоту 422.494·34 зол. видано на організацію і пропаґанду тільки 18.099·16 зол. (4 прц.) вже враз з коштами подорожі делеґата до Америки.

Одначе Головна Управа „Рідної Школи“ вповні свідома конечности безпосереднього контакту з провінцією і цей контакт буде наладнаний в міру фінансової спроможности.

Не можна з нехтуванням відноситися до необхідної концептової праці як також до великої праці пропаґандистичної по часописях. Всьо воно доцільне і конечне.

Одним словом Організаційний Відділ „Рідної Школи“ при відносно малих засобах виконує свою важку працю з повною посвятою, зрозумінням справи і великими реальними успіхами.

Головна Управа „Рідної Школи“.

Ілля Кокорудз вр. голова. Теодор Мартинець вр. секретар.

——o——

НОВИНКИ

Жертва праці. В Красічині при відновлюванню палати ґрафа Сапєги впав із руштовання робітник Павло Мотяк і тяжко потовкся. В грізнім стані прревезено його до шпиталя в Перемишлі.

Радянський літак впав на території Польщі. Коло містечка Докшиці над польсько-радянським кордоном впав радянський літак. Літак цей удержував сталу комунікацію між Польщею і Рад. Союзом. Кількох летунів є тяжко ранених.

Коли можня переводити нічні ревізії. Від 1. липня 1929 р. входить у життя новий кодекс карного поступовання. На основі нового кодексу особисті ревізії можуть переводити лише люди того самого пола, що ревідований. В ночі домашню ревізію можна переводити лише у випадках, що не терплять цроволоки, коли йде про проступок, за який передбачена кара принайменше 6 місяців.

Летунська катастрофа. На Поморю наслідком зіпсуття мотору упав зі значної висоти польський військовий літак і розторощився об дерево. Летун Сємашко відніс тяжкі рани.

Автобусова катастрофа. На гостинці між Львовом і Жовквою наїхав на фіру наповнений подорожними великий автобус. Автобус перевернувся, а подорожні наслідком того віднесли тяжкі рани. Кількох тяжше ранених відвезено до шпиталя у Львові.

Арештовання фальшівника грошей. У Львові арештовано Герзена Розенберґа-Ретля, караного 20 разів за обманьство й крадежи, де підчас ревізії найдено при ньому 200 фальсифікатів пяти-золотівок. Розенберґ заявив, що фальсифікати ці набув від знаного на львівському бруку фальшівника Туха, котрий враз з товаришами втік в невідому напрямі. Слідство ведеться.

Не шанують нашої мови. Пишуть нам зі Заболотівщини: ...„Звертається увагу українських селян, які досить часто відвідують канцелярію д-ра Тайхера Феликса, адвоката в Заболотові, повчити дотичного адвоката, який живе з української клієнтелі, щоби привчився української мови і не відкидав позвів... з причини незнання української мови.“ Такі факти на жаль лучаються частійше, а причиною їх, що ми самі не привчили чужоплемінні елементи шанувати нас як націю.

——o——

Смішне

В УРЯДІ.

Урядник до людей, що хочуть зголосити пошестну недугу худоби:

— Дуже мені прикро, я маю тільки пискову заразу. Носатину й ратичну пошесть має мій товариш у другій кімнаті.

——o——

Жертви.

Впр. о. Дмитро Кубаєвич прислав через Адміністрацію „Правди“ 20 зол. на політичних вязнів.

Громадяни зі села Пробіжної і Гриньковець зложили підчас Великодних Свят на „Рідну Школу“ 60 зол і передали через Адм. „Правди“.

——o——

Подяка.

За надіслані в дарі книжки для Читальні „Просвіта“ в Козарац, Босня, складає підписаний виділ читальні найсердечнійшу подяку Т-ви „Просвіта“ і Видавництвам: „Світ Дитини“, „Книгарня Наукового Т-ва ім. Шевченка“, „Червона Калина“, „Ревізійний Союз Укр. Кооператив“, „Сільський Господар“, „Накладня Укр. Книгарні й Антикварні“ і „Новий Час“ у Львові. За Виділ Чичальні: о. Михайло Костюк, голова.

Відповідальний редактор Антін Лотоцький. З друкарні Сп. „Діло“, Львів, Ринок 10.